

Nye pneumokokkvaksiner er tilgjengelige for bruk hos personer 18 år eller eldre.

Folkehelseinstituttet har oppdatert anbefalinger om pneumokokkvaksinasjon til eldre og risikogrupper, ettersom to nye pneumokokkonjugatvaksiner har blitt tilgjengelig.

Tilgjengelige pneumokokkvaksiner

- Pneumovax (PPV23)
- Prevenar 13 (PKV13)
- Vaxneuvance (PKV15) (ny)
- Apexxnar (PKV20) (ny)

Nye pneumokokkvaksiner

To nye pneumokokkonjugatvaksiner er tilgjengelige for bruk hos personer ≥ 18 år: den 15-valente vaksinen Vaxneuvance og den 20-valente vaksinen Apexxnar. Begge gir beskyttelse mot de 13 serotypene som inngår i Prevenar 13, i tillegg til beskyttelse mot to og syv nye serotyper.

Oppdaterte anbefalinger

Pneumovax til eldre og risikogrupper

Folkehelseinstituttet viderefører anbefalinger om bruk av Pneumovax til eldre og risikogrupper på grunnlag av bredere serotypedekning. Pneumokokktypene i denne vaksinen var årsak til 66 % av sykdomstilfellene hos personer 65 år eller eldre i 2020 og 2021. PKV20 dekker til sammenligning 52% av tilfellene hos personer 65 år eller eldre.

For eldre uten underliggende sykdom er det så langt ikke grunnlag for å anbefale konjugatvaksine i tillegg.

Bruk av konjugatvaksiner i kombinasjon med Pneumovax

Kombinasjon av konjugatvaksine og Pneumovax kan være aktuelt for å gi optimal serotypedekning og en immunologisk tilleggseffekt til personer med høy risiko for invasiv pneumokokksykdom. Lege og pasient står fritt til å velge vaksintype etter individuell vurdering av antall risikotilstander og grad av risiko. Personer som ikke omfattes av blåreseptforskriften må dekke vaksinen selv.

Både Vaxneuvance og Apexxnar kan gis i kombinasjon med Pneumovax til personer 18 år eller eldre. For aldersgruppen yngre enn 18 år er kun Prevenar 13 godkjent.

For personer med anatomisk eller funksjonell miltmangel og personer med gjennomgått stamcelletransplantasjon anbefaler Folkehelseinstituttet Pneumovax i kombinasjon med den 20-valente konjugatvaksinen Apexxnar, på grunnlag av den særlig høye risikoen i denne gruppen. Foreløpig er det kun Prevenar 13 som blir dekket på blå resept. Folkehelseinstituttet har anbefalt Helse- og omsorgsdepartementet at Vaxneuvance og Apexxnar skal dekkes tilsvarende.

Revaksinasjon med Pneumovax etter mer enn 5 år

Beskyttelsen fra Pneumovax faller de første årene etter vaksinasjon. Folkehelseinstituttet har derfor endret anbefaling om revaksinasjon fra 10 år, til etter mer enn fem år for å opprettholde beskyttelsen. Revaksinasjon etter kortere tid (2-3 år) fører ofte til dårligere antistoffrespons, og betydelig økt risiko for lokale bivirkninger. Revaksinasjon etter mer enn fem år gir ikke mer bivirkninger enn ved førstegangsvaksinasjon.

Antistoffmåling før revaksinasjon er ikke nødvendig. Egne anbefalinger gjelder for personer uten miltfunksjon.

Bestilling

Både Vaxneuvance og Apexxnar er tilgjengelige for bestilling i Folkehelseinstituttet sin nettbutikk. Vi forventer at vaksinene også vil være tilgjengelige i apotek.

Samtidig vaksinering med influensa

Pneumokokkvaksine og influensavaksine kan gis samtidig forutsatt ulikt injeksjonssted (hver sin arm). Det bør gå en uke mellom koronavaksine og pneumokokkvaksine.

Folkehelseinstituttet har i ukene 38 og 39 også sendt ut informasjonsbrev nr. 52 om koronavaksinasjonsprogrammet og informasjonsbrev om influensavaksinasjon 2022/2023.

- [Kapittel om pneumokokkvaksinasjon i vaksinasjonsveilederen finnes her](#)